

Besluit Verlenen ontheffing

ProWonen
t.a.v. de heer H.K. Mulder
Tedinkwilde 2
7271 RD BORCULO

Datum
9 december 2020

Zaaknummer
2020-000482

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 16

Locatie

Pr. Beatrixstraat, Pr. Marijkestraat en
Pr. Margrietstraat te Zelhem

Gemeente

Bronckhorst

Activiteit

Sloop en nieuwbouw van 32 woningen

Beste meneer Mulder,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de locatie van de maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03183600, 03306528, 03311751

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

3 van 16

BIJLAGE 1 TOELICHTING

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van ProWonen, Tedinkwilde 2, 7271 RD te Borculo, hierna te noemen de aanvrager, van 9 januari 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 9 januari 2020 ontvingen wij een aanvraag van ProWonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van huismus en gierzwaluw en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren van vleermuizen en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde renovatiewerkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 14 augustus 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per brief van 4 augustus 2020 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Wij maken u attent op de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 dat voor een toename van stikstofdepositie, hoe klein ook, een vergunningplicht geldt. Wij adviseren u met inachtneming van de uitspraak naar de stikstofdepositie van uw project te kijken.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

4 van 16

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan ProWonen, Tedinkwilde 2, 7271 RD te Borculo;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

De ontheffing geldt voor de sloop en nieuwbouw van 32 woningen aan de Prinses Beatrixstraat, Pr. Marijkestraat en Pr. Margrietstraat te Zelhem in de gemeente Bronckhorst zoals aangegeven onder het kopje *In de aanvraag beschreven project* en in bijlage 3 in figuur 1 en 2.

1. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
2. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-000482.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

5 van 16

5. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
7. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-000482.
8. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-000482.
9. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus en vleermuizen.
10. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-000482. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
11. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
12. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-000482.

Soortspecifieke voorschriften

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

6 van 16

13. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
14. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen. Ook het afspelen van lokgeluiden voor de gierzwaluw en het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient onder begeleiding van de deskundige plaats te vinden.
15. De te slopen woningen dienen kort (ongeveer 1 week) voor de sloopwerkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden en als de avondtemperatuur ten minste 3 opeenvolgende dagen minimaal 10°C is geweest. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kwetsbare kraamperiode. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, met een vleermuisonderzoek in de avond voorafgaand aan de start. Indien er in de winterperiode woningen worden gesloopt, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt, zo kort mogelijk voor de winter, in de paarperiode. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de geschikte methode en het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen en te begeleiden.
16. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
17. Er moeten bij de uitvoering van onderhavig project voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn voor de verblijfplaatsen die bij de sloop verloren gaan van de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de huismus. Gedurende de sloop van fase 1, de nieuwbouw, de sloop en nieuwbouw van fase 2 dienen minimaal en met voldoende gewenningstijd van tevoren aanwezig te zijn: 16 tijdelijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis, 60 alternatieven voor de gierzwaluw en 12 alternatieven voor de huismus.
18. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode van 6 maanden in het actieve seizoen voor paarverblijven en 3 maanden voor zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
19. De tijdelijk aangebrachte huismustillen en -kasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen in fase 1 zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode van 3 maanden. Daarnaast mogen de tijdelijke onderkomens pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door de huismus. De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
20. De toegangen tot de nieuwe permanente inbouwkasten voor de gierzwaluw dienen zoveel mogelijk te lijken op de oorspronkelijke invliegmogelijkheden.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

7 van 16

21. De tijdelijke kasten voor de gierwaluw dienen minstens gedurende 1 broedperiode aanwezig te blijven nadat de permanente inbouwvoorzieningen in de nieuwbouw van fase 2 zijn gerealiseerd.
22. Behalve ligusterhagen in de voortuinen moet er minstens één extra heg of enkele altijd groenblijvende heesters, een perk met bloemen, bloemrijk grasland, zaadproducerende planten of een strook graan te worden aangebracht op de beschikbare open ruimte, zo vroeg mogelijk binnen het project.
23. Minimaal 3 maanden voorafgaand aan de start van de sloopwerkzaamheden verstrekt u de volgende gegevens aan de provincie Gelderland via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-000482:
 - a. Locaties en type van de aan te brengen tijdelijke en permanente voorzieningen;
 - b. Het ecologisch werkprotocol;
 - c. Een kaart met het groen dat gespaard blijft en de aan te brengen extra groenvoorziening.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

ProWonen heeft het voornemen 32 woningen in de Oranjewijk aan de Prinses Beatrixstraat 26 t/m 40 en 87 t/m 93, Prinses Marijkestraat 1 t/m 27 en 10 t/m 16 en Prinses Margrietstraat 3 en 5 in Zelhem, gemeente Bronckhorst te slopen. Het gaat om gezinswoningen in de vorm van 2-onder-een-kapwoningen en een rij van 6, met voor- en achtertuinen. Er worden nieuwe grondgebonden woningen gebouwd in rijtjes van 3 à 4. Het is nog niet helemaal bekend hoe de nieuwe woningen eruit gaan zien, maar het worden grondgebonden woningen. Voor de helft zullen ze levensloopbestendig gebouwd worden in rijtjes of woonblokken van 3 à 4 woningen.

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- Verwijderen van al het lage groen om de woningen;
- Fase 1, sloop van 14 woningen Pr. Beatrixstraat en Pr. Margrietstraat in 2021;
- Bouw van een vergelijkbaar aantal nieuwe woningen;
- Fase 2, sloop van 18 woningen aan de Pr. Marijkestraat;
- Bouw van een vergelijkbaar aantal nieuwe woningen;
- Aanleg van erfscheidingen voor- en achtertuinen.

Planning

De start van het project is gepland in september van 2021 met de sloop van de woningen van fase 1., nadat de woningen ongeschikt zijn gemaakt en het groen is verwijderd. De belangrijkste sloopwerkzaamheden zijn afgerond voor het nieuwe broedseizoen in 2022 begint. Fase 2 start in september 2023 nadat de nieuwbouw van fase 1 gereed is. Ook bij fase 2 zijn de belangrijkste sloopwerkzaamheden afgerond voor het nieuwe broedseizoen in 2024 begint.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven op pagina 1, in hoofdstuk 3 pagina 4 en 5 van het bij de aanvraag gevoegde "Projectplan Pr. Beatrixstraat, Pr. Marijkestraat, Pr. Margrietstraat te Zelhem", J.G. Boogaard, 9 januari 2020, bureau Econsultancy, in het vervolg "Projectplan" en in de aanvullingen van 14 augustus 2020. Als vooronderzoek is in 2019 een geschiktheidsbeoordeling gedaan tijdens het eerste veldbezoek voor huismussen. Van tevoren is

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

8 van 16

bureauonderzoek gedaan waarbij o.a. de ndff is geraadpleegd. Bij het veldbezoek is gekeken naar geschiktheid van de woningen voor alle soortgroepen en in het bijzonder voor huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen. Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2019 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 6 nesten van de huismus, in woningen van fase 1 onder de dakpannen van de bebouwing. Er zijn nog 2 nesten vastgesteld en een kwetterplek tussen de woningen van fase 1 en fase 2 in;
- 12 nesten van gierzwaluw, 1 in een oude nestkast aan een voorgevel, enkele bij (scheefliggende) gevelpannen en de meeste ter hoogte van het penant bij de aansluiting van de dakgoot op de kopgevel;
- 3 zomerverblijfplaatsen, ook in gebruik als paarverblijfplaats, met invliegopeningen bij de kantpannen langs de kopgevels en nog 1 paarverblijfplaats, vermoedelijk ook in een kopgevel. Twee zomer/paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld in woningen van fase 1 en de andere verblijfplaatsen in woningen van fase 2

Niet aangetroffen zijn:

- Overige vogels, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 6 nesten van de huismus beschadigd en vernield, alle in fase 1 en leefgebied van de huismus wordt weggehaald;
- 12 nesten van gierzwaluw beschadigd en vernield, 4 in fase 1 en 8 in fase 2;
- 4 verblijfplaatsen (3 zomer/paarverblijfplaatsen en 1 paarverblijf) van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, 2 in fase 1 en 2 in fase 2. Vleermuizen worden verstoord.
- Alle begroeiing rond de woningen verwijderd en volgens de aanvrager gaat het hierbij niet om essentieel leef- of foeragegebied voor de huismus of de gewone dwergvleermuis.

Voor de huismussen, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis geldt dat zij bij alle projectwoningen in ieder geval één actief- of broedseizoen lang moeten uitwijken naar een alternatieve verblijfplaats.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de huismus, in die zin dat de belangrijkste sloopwerkzaamheden in de winter van de start van het project (2021) gepland zijn, zodat er geen broedende vogels worden verstoord. De bomen en beplanting langs de straten blijven behouden

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

9 van 16

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen van de aanvrager zijn beschreven in hoofdstuk 6 op pagina 15 t/m 19 van het bij de aanvraag gevoegde Projectplan en in de aanvullende gegevens van 14 augustus 2020.

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje Beoordeling in deze ontheffing. In figuur 3 van bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de tijdelijke voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek goed is uitgevoerd en compleet is. Het vleermuisonderzoek is in 1 ochtendbezoek uitgevoerd en in 3 avondrondes in de kraamperiode. In het najaar zijn nog 2 avondbezoeken uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit enkele straten met aan weerszijden projectwoningen en is met 2 personen onderzocht. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

U heeft aangegeven dat de tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis en de huismus in ieder geval blijven hangen tot de permanente voorzieningen zijn gerealiseerd. De tijdelijke kasten voor vleermuizen en huismussen dienen na het opleveren van de nieuwe woningen in ieder geval te blijven hangen totdat wederom een gewenningsperiode is verstreken van 6 maanden in het actieve seizoen voor de vleermuizen en van 3 maanden voor de huismus. De tijdelijke kasten mogen alleen worden weggehaald als zij niet in gebruik zijn. Mochten kasten in gebruik zijn, dan moet met het verwijderen van de kasten worden gewacht, totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken.

U heeft aangegeven dat de tijdelijke kasten voor fase 1 voor gierzwaluw en gewone dwergvleermuis ook voor fase 2 kunnen dienstdoen. Omdat er bij de start van fase 2 al alternatieven beschikbaar zijn in de nieuwbouw, gaat u ervan uit dat er slechts voor een deel van de verblijfplaatsen die verloren gaan tijdelijke kasten moeten worden opgehangen. Voor de huismus – met alleen nesten in fase 1 - heeft u ervoor gekozen de tijdelijke kasten aan woningen van fase 2 te bevestigen. Bij de geplande start in september 2023 van fase 2, betekent dit dat voor de huismus de nieuwe voorzieningen in fase 1 uiterlijk in mei 2023 gereed moeten zijn en voor de gierzwaluw uiterlijk in februari 2023.

Omdat u in de planning geen rekening heeft gehouden met een gewenningsperiode voor de nieuwbouw en vanwege de door ons ervaren onzekerheden bij planningen zijn extra voorschriften nodig om aan voldoende alternatieven te kunnen voldoen gedurende het gehele project. Ook door het verwijderen en nieuw aanleggen van tuinen kan het enige jaren duren voor de nieuwe alternatieve verblijfplaatsen geaccepteerd worden door de huismus en de gewone dwergvleermuis.

Vanwege de gefaseerde aanpak verdwijnt niet al het groen in één keer. Een belangrijke foerageerplek en kwetterplek blijven behouden. U geeft aan dat er daarom geen tekort aan foerageergebied zal ontstaan. Wel gaat u na of er delen van hagen of bestaande bomen behouden kunnen blijven. Gezien de ligging van de huismusnesten en op basis van luchtfoto's zijn wij van mening dat bij het verdwijnen van de tuinen bij de woningen in fase 1 er wel essentieel leef- en foerageergebied voor de huismus verdwijnt en dat er kans is dat er te weinig overblijft voor de lokale populatie huismus. Het is van groot belang dat zo veel mogelijk groen behouden blijft én dat er een extra wordt gerealiseerd voor de huismus om voldoende voedsel en schuilmogelijkheden te garanderen gedurende het project en totdat nieuwe hagen en tuinen tot ontwikkeling zijn gekomen.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

10 van 16

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	<p>De sloopwerkzaamheden Worden gestart buiten het broedseizoen (dat loopt van half maart t/m augustus);</p> <p>Bij de start van de werkzaamheden worden de huismussen verjaagd. Dit dient te gebeuren onder goede weersomstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft);</p> <p>Voor de start van het broedseizoen zijn de sloopwerkzaamheden zover gevorderd dat de woningen ongeschikt zijn en gedurende het hele broedseizoen blijven voor de huismus, om doden en verwonden van huismus te voorkomen.</p>	<p>Plaatsen van 12 huismuskasten van type NK MU 06 of vergelijkbaar, voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none">- zijn 3 maanden voorafgaand aan de renovatie geplaatst (gepland winter 2020-2021);- zijn van duurzaam materiaal vervaardigd;- worden niet verstoord door de werkzaamheden;- worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst;- binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen aan woningen in de omgeving. <p>In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.</p> <p>De kasten blijven hangen tot minimaal 3 maanden nadat de permanente voorzieningen van fase 1 zijn gerealiseerd. Kastten mogen alleen worden weggehaald als zij niet in gebruik zijn en als er rekening is gehouden met een gewenningsperiode van 3 maanden voor de nieuwe gerealiseerde verblijfsmogelijkheden in de woningen.</p>	<p>Voorafgaand aan de sloop worden per blok de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig dakpannen te verwijderen.</p> <p>Na het ongeschikt maken vindt daags voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>Verhoogd vogelschroot voor de huismus door het vogelschroot te plaatsen bij de derde panlat aan de voor- en achterzijde van de nieuwe woningen; of</p> <p>Mocht er geen ruimte zijn voor huismus, dan worden er minimaal 12 inbouwvoorzieningen aangebracht voor de huismus in de nieuwe woningen in fase 1;</p> <p>Er worden ligusterheggen geplant bij alle voortuinen en gaas met klimop bij de overige erfafscheidingen;</p> <p>De kwetterplek tussen de woningen van fase 1 en fase 2 blijft gehandhaafd (zie figuur 4 in bijlage 3); Alle laanbomen en het groen langs straten blijft behouden en zoveel mogelijk groen blijft behouden of wordt geplant, zodat er gedurende het hele project voor de hele populatie huismussen uit de Oranjewijk voldoende foerageer- en schuilmogelijkheden zijn;</p> <p>Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen.</p>

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

11 van 16

				<p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroue zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p> <p>Type en locaties van de voorzieningen zal worden toegezonden aan de provincie Gelderland.</p>
Gierzwaluw	<p>De voornaamste sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (dat loopt van half april tot half augustus, daarbuiten is de gierzwaluw in Afrika). Bij aanvang van het nieuwe broedseizoen zijn de woningen zodanig gesloopt dat zij ongeschikt zijn voor de gierzwaluw.</p>	<p>Plaatsen van 60 tijdelijke gierzwaluwkasten type NK G2 o8 of vergelijkbaar, voor 60 nestplekken binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen; 40 alternatieve nestplekken worden in de winter van 2020-2021 en uiterlijk april 2021 aangebracht zoals aangegeven in figuur 3 van bijlage 3; Er dienen nog 20 extra tijdelijke verblijfplaatsen te worden aangebracht binnen 50 meter van de overige tijdelijke kasten, uiterlijk 1 broedseizoen voor de start van fase 2.</p> <p>Bij de tijdelijke kasten moeten onder deskundige begeleiding lokgeluiden voor de gierzwaluw worden afgespeeld.</p> <p>De kasten blijven minimaal één heel jaar hangen na het gereedkomen van de nieuwe woningen met inbouwvoorzieningen van fase 2.</p>		<p>Aanbrengen van 60 neststenen type GZP2 of vergelijkbaar, in de nieuwe woningen; 20 in fase 1 en 40 in fase 2.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroue zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p> <p>Type en locaties van de voorzieningen zal worden toegestuurd aan de provincie Gelderland.</p>
Gewone dwergvleermuis	<p>Ongeschikt maken en werken buiten de kraamperiode (van half mei tot half juli) en buiten de winterperiode (van 1 november tot 1 april); Bij werken in de winterperiode, kort</p>	<p>Plaatsen van minimaal 16 tijdelijke vleermuiskasten van type VMT1 of vergelijkbaar (paar-/zomerverblijf) binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen aan de</p>	<p>Voorafgaand aan de definitieve sloop worden de eerste 2 rijen dakpannen en betimmeringen handmatig verwijderd en loodslobben opgelicht;</p>	<p>Aanbrengen van 16 inmetse kasten type IB VL 01 of vergelijkbaar in de nieuwbouw.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroue zoals</p>

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

12 van 16

	<p>vóór de winter ongeschikt maken, in de actieve periode (paarperiode), bij voorkeur van half september tot uiterlijk 1 november)</p>	<p>school ten noorden van de te renoveren woningen; Onder ecologische begeleiding;</p> <p>Er worden in de winter van 2020-2021, uiterlijk februari 2021 8 kasten aangebracht in de nok van seniorenwoningen ten noorden van de projectlocatie zoals aangegeven in figuur 3 van bijlage 3, op minimaal 3 m hoogte;</p> <p>U moet in aanvulling daarop uiterlijk 6 maanden voor de start van fase 2 nog 8 tijdelijke vleermuisalternatieven aanbrenge, zo dicht mogelijk bij de oude verblijfplaatsen, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en met voldoende verschil in ruimte en expositie voor de verschillende territoria van de gewone dwergvleermuis. Op minimaal 3 meter hoogte, naar verschillende windrichtingen en buiten invloed van verlichting.</p> <p>De kasten blijven hangen tot de permanente voorzieningen minstens 6 maanden zijn gerealiseerd; Kastten mogen alleen worden weggehaald als zij niet in gebruik zijn en als er rekening is gehouden met een gewinningsperiode van 6 maanden voor de nieuwe gerealiseerde verblijfsmogelijkheden in de woningen. In bijlage 3 zijn de locaties van de</p>	<p>De in het verleden al nageïsoleerde spouwmuuren komen aan de bovenzijde open te liggen; Als er in de spouw ruimte is voor vleermuizen, worden aan de onderzijde van de buitenmuur gaten gemaakt om tocht te creëren in de spouw.</p> <p>Ongeschikt maken gebeurt buiten de kraam- en winterperiode, bij voorkeur in de paarperiode en met drie achtereenvolgende dagen met avondtemperaturen van minimaal 10°C</p> <p>Bij sloop in de actieve periode van vleermuizen vindt na ongeschikt maken de avond voor de start van de verdere sloop een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn met een vleermuisonderzoek in de avond.</p> <p>De wijze van ongeschikt maken, hoe te handelen bij onvoorziene omstandigheden en betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de verschillende partijen bij de uitvoering, worden vastgelegd in een werkprotocol.</p>	<p>bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p> <p>Type en locaties van de voorzieningen zal worden toegestuurd aan de provincie Gelderland.</p>
--	--	--	--	--

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

13 van 16

		voorzieningen opgenomen		
--	--	----------------------------	--	--

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de projectwerkzaamheden zijn beschreven in hoofdstuk 4.4 op pagina 10 van het bij de aanvraag gevoegde Projectplan.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Voor de woningen in de Oranjewijk zijn omvangrijke (isolatie)maatregelen nodig om het benodigde energielabel te kunnen behalen en om aan het Rijksbeleid te kunnen voldoen. Gezien de slechte staat van de woningen is handhaven van de huidige situatie of een beperkte renovatie uitvoeren geen optie. De woningen zijn ruim 50 jaar oud en met een slecht casco. Ook een grondige renovatie biedt geen garantie dat vocht, tocht, geluids- en brandveiligheidsproblemen worden opgelost en dat de woningen toekomstbestendig worden. Sloop en nieuwbouw is de enige oplossing om energieneutrale en toekomstbestendige woningen te realiseren.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 10 en 14 van het bij de aanvraag gevoegde Projectplan is beschreven welke wettelijke belangen op de projectwerkzaamheden van toepassing zijn.

Beoordeling van belangen

De woningen op de onderzoekslocatie zijn slecht geïsoleerd en verkeren in matige bouwkundige staat met tocht en vocht als gevolg. Vanaf 2020 zullen alle huurwoningen van wooncorporaties gemiddeld energielabel B of beter hebben. De projectwerkzaamheden worden in het kader van het landelijke energiebeleid uitgevoerd. Het doel is verminderen van het energieverbruik, verbeteren van het binnenhuisklimaat en het woongenot.

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Om aan de afspraken uit het energie-akkoord met het Rijk te kunnen voldoen worden de woningen gesloopt en nieuw gebouwd. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 11 t/m 14 van het bij de aanvraag gevoegde Projectplan is beschreven in hoeverre de gunstige staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis in het geding is door de geplande projectwerkzaamheden.

*Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de betreffende soorten***Huisumus**

Landelijk is het aantal broedparen van de huismus sinds de jaren '80 gehalveerd. De laatste jaren lijkt het aantal weer stabiel. Vermoedelijk is één van de oorzaken de achteruitgang in broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oudere woningen. Door in het onderhavige project bij de dakranden van de projectwoningen vogelschroot op de derde rij dakpannen te plaatsen, zal bij de projectwoningen voldoende ruimte tussen het nieuwe dakbeschoot en de dakpannen blijven, zodat de functionaliteit van de bebouwing voor wat betreft nestmogelijkheden op de lange termijn voor de huismus behouden blijft. Onderhavig project zal daarmee geen inbreuk doen op de gunstige staat van instandhouding.

Gierzwaluw

Van deze vrij algemene broedvogel wordt geschat dat er 30.000 tot 60.000 broedparen in 1998-2000 voorkwamen in Nederland en het is niet bekend of er een toe- of afname plaatsvindt. Door de te nemen maatregelen (met enkele aanvullingen in deze ontheffing) kan de functionaliteit voor de

Datum

9 december 2020

Zaaknummer

2020-000482

Blad

14 van 16

gierzwaluwen in de projectwoningen worden veiliggesteld en daarmee ook de gunstige staat van instandhouding.

Gewone dwergvleermuis

Het aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen ligt onder druk, omdat bij moderne bouwtechnieken er minder verblijfsmogelijkheden zijn. Bij het onderhavig project wordt ervoor gezorgd dat na afloop van de werkzaamheden er weer voldoende mogelijkheden zijn voor de gewone dwergvleermuis voor zomer- en paarverblijfplaatsen in de woningen door het inmettelen van alternatieve verblijven. De functionaliteit voor verblijfplaatsen blijft op orde.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag en met enkele aanvullingen, leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt niet af van de aangevraagde verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

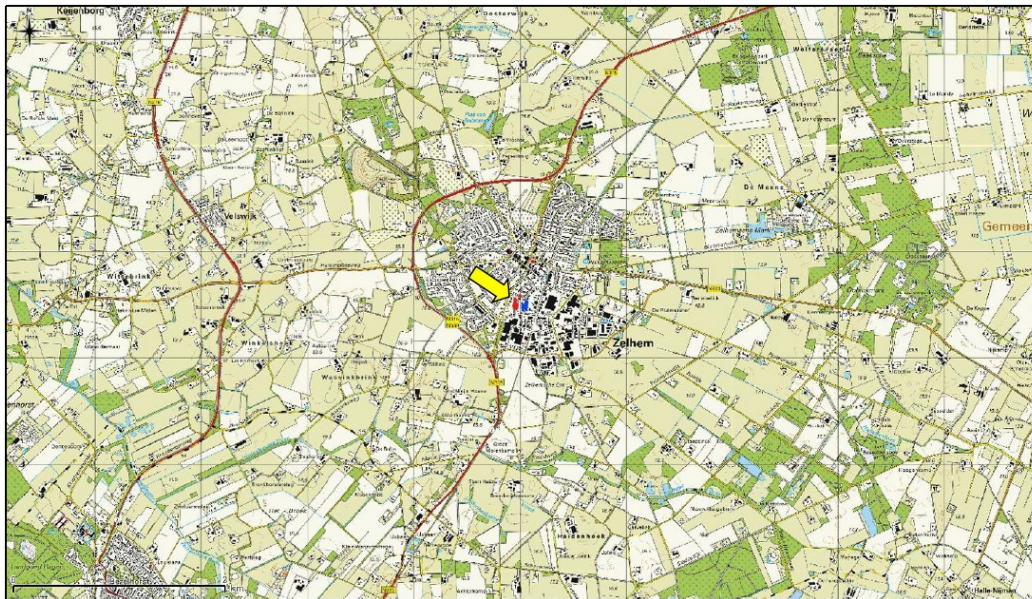
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
9 december 2020

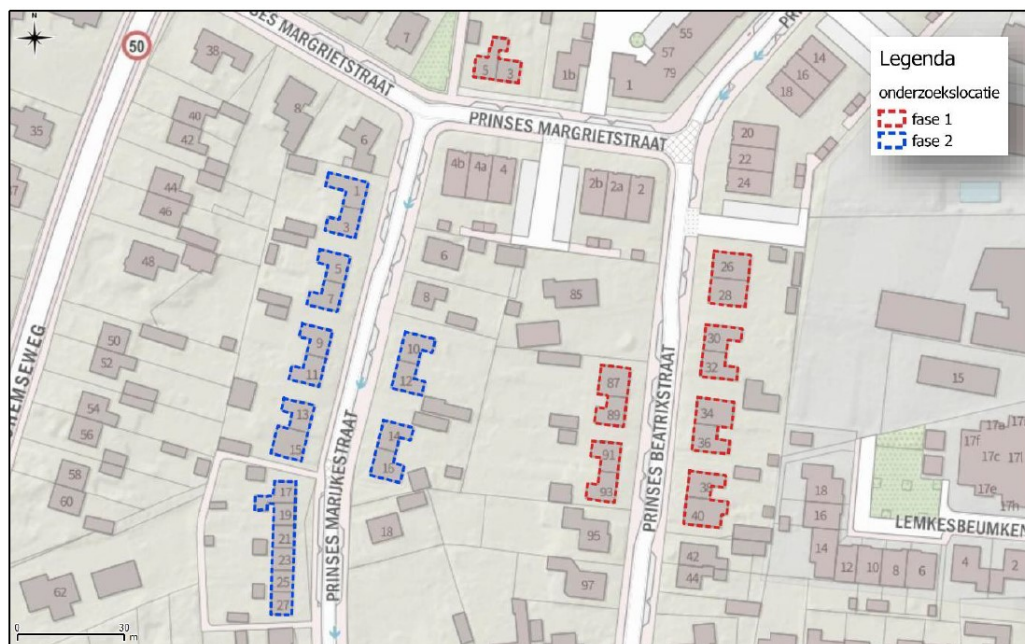
Zaaknummer
2020-000482

Blad
15 van 16

BIJLAGE 2 KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1. Topografische ligging van de projectwoningen

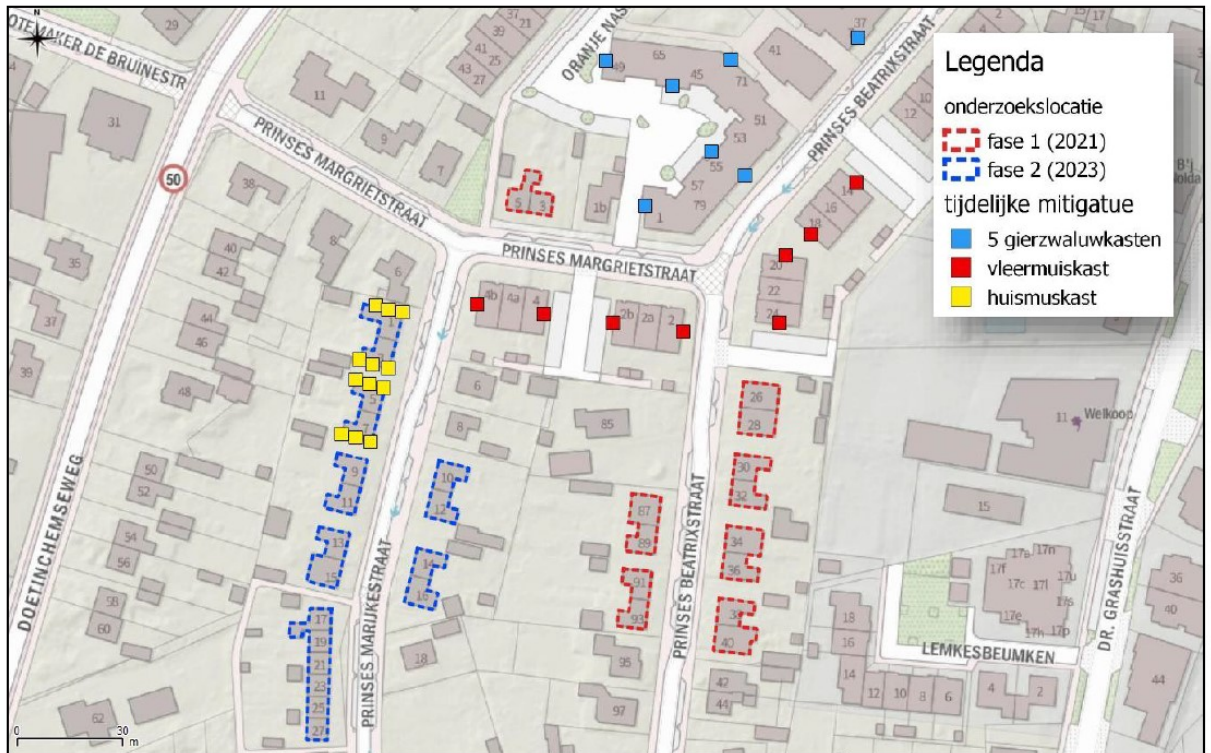
Figuur 2. Projectlocaties aangegeven met rood (2021) en blauw (2023).

Datum
9 december 2020

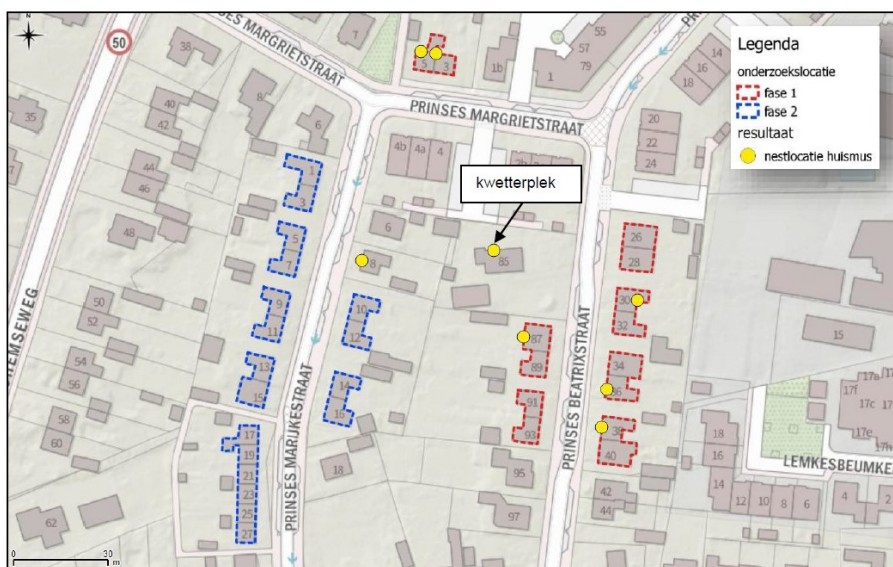
Zaaknummer
2020-000482

Blad
16 van 16

BIJLAGE 3 MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 3. Verspreiding van de tijdelijke mitigerende maatregelen

Figuur 4. Locatie van de kwetterplek voor huismussen